

A BUK KAI RA PROPET NAKUM

A Luluai, a tena ongor ma a tena varobo

1 ¹A mamat na tinata ure Nineve, A buk ure ra magit Nakum ra te Elkos i ga gire.

²A Luluai God a tena ongor, ma a tena varobo; a Luluai a tena varobo ma i tup ia kana kulot; a Luluai i varobo pire diat dia tur bat ia, ma kana kankan i tur ure kana lavur ebar. ³A Luluai i vabing ma ra kulot, i ngala ra dekdekina, ma pa na nur vue ra balbali pire ra umana tena varpiam; a nga kai ra Luluai i tur ta ra ragia ma ta ra kalivuvur, ma ra lavur bakut dia da ra kabu na pia ta ra kakene. ⁴I bor ra ta, ma i vasea, ma i rang vase ra lavur tava alir; Basan i maranga, damana Karmel, ma ra ibul na davai Lebanon i makuk. ⁵A umana luana dia dadar tana, ma ra umana buana dia polo; ma ra pia i guria ta ra luaina matana, maia, ra rakarakan a gunagunan ma ra lavur magit i tana. ⁶Na tale to ia ba na tur ba i kulot? Ma na tale to ia ba na ki ba i karangap ma ra kankan? Kana ngala na kankan na talingir da ra iap, ma i pelegi ra umana vat ki. ⁷A Luluai a tena varmari, a dekdek na pal na bakbakit ta ra bung na purpuruan; ma i nunure diat dia vila bakbakit pirana. ⁸Ma na vamutue vakakit vue diat dia tur bat ia ma ra ngala na lovon ta, ma na korot vue kana lavur ebar upi diat a ki ta ra bobotoi.

⁹Ava varpit dave ure ra Luluai? Na vapar vakakit vue; a varvakadik pa na vana rikai mulai. ¹⁰Tago gala dia da ra kada i poraporo, gala da vaimur vakakit vue diat da ra timul a kunai i maranga. ¹¹Tikai i tar vana rikai tam ma i nuk pa ra kaina ure ra Luluai, ma i nuknuk pa ra magit vakuku.

¹²A Luluai i biti dari: Ma ona i tar ot ra ongor i diat, ma dia peal, da mut vue ke diat, ma na par. A dovotina iau tar vakadik u, ma pa ina vakadik mule u. ¹³Ma go ina bubur vue kana kip kan u, ma ina al kutu ra am lavur vivi.

¹⁴Ma go ra Luluai i tar vartuluai ure u ba koko da oe mule ra iangim; ina vamutue vue kan ra kuba i kaum umana god ra umana tabalar di ga

taba diat, ma diat di ga tun mal diat; ina kal ra tung ure u; tago u a magit vakuku.

A varvai ba Nineve i tar virua

¹⁵Ea, ra kak i nina i kap ra bo na varvai ma i vaarike ra malmal ta ra ul a lualuana! Iuda, una pait kaum lavur lukara, una pait ot pa ra magit u ga vavalima ure; tago ra tena varpiam pa na vana alalu mulai piram; i tar virua kikit.

2 ¹A, tena varpuai i tar tutua rikai piram; una vatur vake ra vargal, una makmakile ra nga, una vaongor ra livuam, una vapadikat tuna ra dekdekim. ²Tago ra Luluai i vamule ra minamar kai Iakob da ra minamar kai Israel; tago ra umana tena nilong dia tar long pa kadia vurvur magit, ma dia tar vakaina kadia dawai na vain. ³A bakbakit kai kana umana lebe i birao, ra umana rangrang na tutana dia mal ma ra mal meme; ta ra bung na vaninara ra umana kiki na vinavana ure ra vinarubu dia bagabagele ma ra palariam, ma di vadadar tuna ra umana rumu. ⁴A umana kiki na vinavana dia vutvut na kaia ta ra umana nga, dia vartumak vargil ta ra umana tavul; dia da ra umana birao na ul, dia vutvut da ra umana meme dia palapala ia. ⁵I nuk pa kana umana ngalangala; dia burabura ta kadia vinavana; dia vutvut tadar ra liplip na vat i tana, ma dia vaninare ra bakbakit. ⁶Di papa are ra olaolo ta ra umana tava alir, ma ra kuba i ra king i purpuruan. ⁷Ma di varuva kana tadar na vavina, di ben voe, ma kana umana tultul na vavina dia riri da ra nilai ra uka, ma dia tibul ra bongobongo i diat. ⁸Nineve i da ra lum, ma i panie ke; di oraoro dari: Avat a tur, avat a tur; ma pata, pa ta na i lingan murmur. ⁹Avat a ra pa ra silva, avat a ra pa ra goled; tago ra vuvuvung i tup ia tuna, ra pepeal tabarikik i ngatngat. ¹⁰I tar kapakapana, i tar uliran, i tar lingling; a bala i diat i bilua, a kau i diat i dadadar, a livua i diat i kankadik, ma ra mata i diat par i tar kiala.

¹¹Akave ra kuba i ra umana leon, ma ra tavul a nian ure ra umana nat na leon, nam ba ra leon a tomotoina, ma ra leon a tana, dital ga limlibur ma ra nat na leon, ma pa ta na i ga vaburut diat? ¹²A leon i ga karat kadakadal ra magit i topa ra natnatina, ma i ga dodoko upi ai kana umana tana, ma i ga vabuka kana umana babang ma ra magit i ga ub ia, ma ra kubana ma ra magit i ga ra pa ia.

Nineve i virua kakit

¹³A Luluai kai ra lavur kor i biti dari: Ea, iau tur bat u, ma ina tun vue kana lavur kiki na vinavana upi diat a mi, ma ra pakat na vinarubu na ubu vue kaum umana nat na leon; ma ina vamutue vue ra magit u ga ra pa ia kan ra rakarakan a gunagunan, ma pa da valongore mule ra nilai kaum umana tultul.

3 ¹Ui, ra pia na pal i bilingiran ma ra gap! I tup ia tana ra vaongo ma ra tabarikik na nilong; ma pa dia ngo ma ra ra varpa. ²A vivirit i titiunga, ma ra umana vil dia vartetelengei; a umana os dia pipil, ma ra umana kiki na vinavana dia vutvut; ³a tena ki os i vutvut na vinarubu, ma ra pakat na vinarubu i tangtagul, ma ra rumu i bagabagele; ma i tup ia diat dia tar virua, ma i ngala ra vuvungai na virua i diat; ma i vurot ra umana virua i diat; dia tutukai ta ra virua i diat; ⁴i vuna ta ra peal nipo kai ra paiga na vavina, a kaliana, a raprap ta ra lavur mangamangana malira, nina i vagu pa ra umana vuna tarai ure kana mangamangana kuabar, ma ra umana apik na tarai ma kana umana malira. ⁵A Luluai kai ra lavur kor i biti dari: Ea, iau tur bat u, ma ina pala vue kaum mal ta ra luaina matam; ma ina vagire ra umana vuna tarai ma ra pakam tuna, ma ra umana vuna gunan ma kaum vavirvir. ⁶Ma ina tupar u ma ra puta, ma ina nuknuk vakuku ure u, ma ina vaki u a magit na ginigira ba da kulume. ⁷Ma na dari, ba diat par dia bobe u, diat a takap kan u, ma diat a biti: Nineve i tar uliran; to ia na korkor ure? Ina peng pa kaum umana tena varmaram mamave?

⁸ U boina bar ta mumur ma Tebes, nina i ga ki livuan ta ra umana tava alir Nil, ma ra tava i tur kikil ia, kana balada ra ta, ma kana liplip ra polo? ⁹Etiopia ra dekdekina, damana Aigipto, ma i ngala kakit; Put dir ma Lubim kana ura tena maramaravut. ¹⁰Ma di ga ben vavilavilau pa ia ka; a umana natuna di ga rapue diat ta ra lavur nga varkuvo par; ma dia ga ilailam upi kana umana ngalangala, ma di ga vi kana umana rangrang ma ra vinau na palariam. ¹¹U bula una longlong boko, ma una ki parau; u bula una tamean upi ta bakbakit kan ra ebar.

¹² Kaum umana dekdek na pal na bakbakit par diat a vardada ma ra davai na lovo ba ra lovo i matuka tavuna tana; ba di imar ia, ra vuaina i bura ta ra ngie i nina ba na en ia. ¹³Ea, kaum tarai dia da ka ra vaden; a mataniolo ta kaum gunan i tur tapapa tuna upi kaum lavur ebar diat a olo tana; a iap i tar vaimur kaum lavur okobat. ¹⁴Una kulupe am ta tava ure ra e di tur vartakalat bat u tana; una vapadikat kaum lavur dekdek na pal na bakbakit; una kuba ta ra pia petapetep, ma una ruarua ra kabang, ma una vatur vake ra bok na minamal na vat na pia. ¹⁵Aina ra iap na vaimur u ma ra pakat na vinarubu na ubu vue u, na en vue u da ra kubau.

Una vapeal mule u da ra kubau, una vapeal mule u da ra mangoro na piduta. ¹⁶U tar vapeal kaum lavur tena kunukul, mangoro diat, ma ra lavur tagul arama liu pa dia mangoro; a nat na kubau i pala ra bebeana, ma i purpururung. ¹⁷Kaum umana luluai dia varogop ma ra umana kubau, ma kaum umana raprap na vinarubu dia da ra livur na kubau nina dia ki ta ra liplip ta ra bung na madoldol, ma ba ra keake i papangai dia pururung ma dia vana, ma pa di nunure ra pakana gunan ba dia ki tana.

¹⁸ U a king Asiria, kaum umana tena varbalaurai dia mata vava; kaum umana ngalangala dia tar vava; kaum tarai dia tar tapre varbabaiai ta ra lualuana, da pa ta na ba na varurue diat. ¹⁹ Kaum baba pa na map; a manuam i ngangar; a tarai par ba dia valongore ra tinata ure u dia papar ure u; tago to ia ba pa i ga monong ia kaum kaina mangamangana vatikai?